

ДОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ
С ЕКСКЛУЗИВНИ МАТЕРИАЛИ
ОТ ЛИЧНИЯ АРХИВ
НА ПРИНЦЕСАТА

ДА ДИАНА

Нейната истинска история от първо лице

enthusiast

АНДРЮ МОРТЪН

Andrew Morton

Diana: Her True Story – In Her Own Words

First published in Great Britain in 1992 as Diana: Her True Story by
Michael O’Mara Books Limited

Copyright © Andrew Morton 1992

This revised 25th anniversary edition, Diana: Her True Story – In Her Own Words,
first published in Great Britain in 2017 by Michael O’Mara Books Limited.
(Excluding ‘In her Own Words’)

© Andrew Morton 2017

Edited edition of ‘In Her Own Words’

© Michael O’Mara Books Limited 1997, 2017

© Cover design by Ana Vjezancevic

© Designed and typeset by Mark Bracey

Андрю Мортън

Даяна. Нейната истинска история от първо лице

© Николина Тенекеджиева, *превод*, 2018

© Биляна Славкова, *адаптация на корица*, 2018

© Enthusiast – запазена марка на

„Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД, 2018

ISBN 978-619-164-283-0

АНДРЮ МОРТЪН

ДАЯНА

Нейната истинска история от първо лице

enthusiast
София, 2018

Съдържание

Пролог	7
Даяна, принцеса на Уелс	
Нейната истинска история от първо лице	29
ДАЯНА. НЕЙНАТА ИСТИНСКА ИСТОРИЯ	101
1 Трябваше да се родя момче	103
2 Наричай ме просто „сър“	131
3 Такава надежда в сърцето ми	157
4 Виковете ми за помощ	171
5 Скъпи, напът съм да изчезна	189
6 Животът ми пое в друга посока	201
7 Не ги закачам	221
8 Дадох всичко от себе си	249
ДАЯНА. НЕЙНАТА ИСТИНСКА ИСТОРИЯ – ПОСЛЕДИЦИТЕ	261
9 Бяхме загубили ентузиазма си	263
10 Слагам точка на актьорската си кариера	277
11 Ще бъда себе си	293
12 Кажу ми „да“	307
13 Принцесата на народа	323
Послеслов	
Мислим за нея всеки ден	339

Пролог

Дори след двайсет и пет години историята все още звучи не-реална. Холивудските продуценти биха определили сценария като „изсмукан от пръстите“: красива, но отчаяна принцеса, неизвестен писател, посредник аматьор и книга, която променя живота на принцесата завинаги.

През 1991 г. принцеса Даяна приближаваше трийсетте. Беше прекарала целия си зрял живот под светлините на прожекторите. Бракът ѝ с принц Чарлс през 1981 г. бе описан като „приказка“ от архиепископа на Кентърбъри. В представите на обществото принцът и принцесата, благословени с двама сина – принцовете Уилям и Хари, бяха обаятелното и състрадателно лице на Уиндзор. Самата мисъл, че десетгодишният им брак е пред разпад, бе невероятна – дори за прочутата с въображението си преса. В същата тази година „Съндей мирър“ описа обиколката им в Бразилия като представяща „обединената им позиция пред света“, като добави, че близостта им предизвиква „вълни от въодушевление“ измежду редиците на медиите.

Не след дълго съдбата отреди да науча неподправената истина. Тези изключителни откровения се разкриха пред мен в закусвалня в затънтеното предградие на Лондон Руислип. Докато работниците шумно тракаха с прибори в чиниите си с яйца, бекон и печен боб,

аз си сложих чифт слушалки, пузнах разнебитения си диктофон и се вслушах с нарастващо удивление в непогрешимия глас на принцесата, която изля история, изпълнена с неволи, в забързан поток от думи и емоции. Сякаш попаднах в паралелна вселена – принцесата разказваше за нещастieto си, за предателството, за опитите за самоубийство и две неща, за които не бях чувал досега: булимия невроза – хранително разстройство, и жена на име Камила.

Тръгнах си замаян от закусвалнята. Не можех да повярвам на ушите си. Като че ли ме бяха приели в таен клуб, който ревностно пазеше тайна. Опасна тайна. Напът за вкъщи същата вечер гледах да стоя настрана от метрото, обзет от параноя, подобна на тази от филма „Цялото президентско войнство“ за президента Никсън, аферата „Уотъргейт“ и последвалото разследване от Удуърд и Бърнстейн.

От близо десет години пиша статии за кралското семейство и бях част от медийния цирк, водещ записки за работата по време на обиколките им по света. Беше, както членовете на така наречената хайка кралски плъхове казваха – най-добрият начин да прекараш времето си, без дори да ти се налага да се събличаш. Бях се срещал с принц Чарлс и принцеса Даяна безброй пъти на приемите на журналистите в началото на всяка тяхна обиколка. Разговорите с принцесата бяха небрежни, ведри и клиширани – обикновено за прекалено ярките ми вратовръзки.

И все пак животът на репортер на кралското семейство не беше безкрайна забава. Зад кулисите на величествения театър се криеха дълги часове усилена работа в създаване на връзки в Бъкингамския дворец и двореца Кенсингтън, където уелсите обитаваха апартаменти номер осем и девет. Целта ми беше да науча всичко за живота на кралските особи, след като маските паднат. След като написах книга за живота в различните дворци, богатствата на кралското семейство и биография на дукесата на Йорк, създадох доста приятелства и опознах кралската прислуга достатъчно добре, реших, че съм добил ясна представа какво се случва зад портите от ковано желязо. Нищо обаче не бе успяло да ме подготви за това.

В истината ме посвети притежателят на диктофона. Запознах се с доктор Джеймс Колтърст през октомври 1986 г. по време на рутинно

кралско посещение, когато придружаваше Даяна на откриването на нов рентген в неговото отделение в болница „Сейнт Томас“ в Централен Лондон. След това го разпитах за посещението на Даяна на по чай с бисквити. Не след дълго стана ясно, че Колтръст, бивш студент на „Итън“ и син на баронет, чието семейство притежава замъка Бларни в Ирландия от повече от век, познава принцесата от години.

Може да се окаже полезна връзка, помислих си аз. Сприятелихме се, играехме скуош на игрищата на „Сейнт Томас“, а след това си устройвахме обилен обяд в близкия италиански ресторант. Разговорлив, но и леко разсеян, Джеймс с удоволствие обсъждаше всякакви теми, освен тази за принцесата. Очевидно я познаваше достатъчно добре – беше я посещавал в жилището на улица „Коулхърн Корт“ в Кенсингтън, което Даяна бе делила с приятели още като неомъжено момиче, и бе слушал въздишките ѝ по принц Чарлс. Дори бяха ходили с група приятели на ски ваканция във Франция. След провъзгласяването ѝ за принцеса на Уелс откритостта, с която се бе характеризирал животът ѝ, бе изчезнала; Даяна все още говореше с любов за апартамента на „Коулхърн Корт“, но вече в минало време.

Двамата с Колтръст бяха възобновили приятелството си след посещението ѝ в „Сейнт Томас“ и от време на време обядваха заедно. До известна степен той също бе приет в тайния ѝ клуб и получаваше достъп до истинския ѝ живот, този, с който принцесата се сблъскваше всеки ден. Беше пределно ясно, че с брака ѝ е свършено и съпругът ѝ се среща с Камила Паркър-Боулс, съпруга на Андрю – негов приятел от армията и носител на странната титла Сребърен бастун на кралицата*. Госпожа Паркър-Боулс живееше до Хайгроув – семейната резиденция на кралското семейство, и беше толкова близка с принца, че редовно организираше вечери и събирания за приятелите му в дома му в Глостършър.

Колтръст усещаше, че му бе поверена тайна, но беше наясно, че той далеч не бе единственият. Бодигардове придружаваха принца на среднощните му визити в дома на Камила в Мидълуич, иконом и готвач приготвяха и сервираха вечеря, която нямаше да бъде дори докос-

* Командир на кавалерията, носещ званието полковник. Той е и заместник на Златния бастун – титла, която произлиза от времената на Тюдорите и се дава на офицера, който пази суверена. – *Бел. прев.*

ната, понеже принцът бе дошъл при любовницата си; камериер отбелязваше програми в телевизионния справочник „Рейдио таймс“, за да изглежда сякаш принцът бе прекарал спокойна вечер вкъщи. Всички, работещи за принца и принцесата, бяха забъркани в лъжата често против волята си. Скоро на камериера Кен Стронач му дойде до гуша, а говорителят им Дики Арбитър се озова в „невъзможното положение“ да поддържа илюзията за щастливото семейство пред света, преструвайки се, че не забелязва пропастта между съпрузите.

Когато принц Чарлс счупи ръката си при игра на поло през юни 1990 г. и го отведоха в болница „Сиренчестър“, прислугата му внимателно следеше пътуването на принцесата от Лондон по полицейските радиостанции. Беше им пределно ясно, че трябва да отпратят първия му посетител – Камила Паркър-Боулс – преди Даяна да е пристигнала.

Посветените в тайната им осъзнаваха, че врящият казан с лъжи, сценарии и лицемерие рано или късно ще изкипи. Всеки божи ден се питаха колко ли дълго ще продължи подигравката с бъдещата кралица. Навярно до безкрай. Или докато принцесата не я докараха до лудост хората, на които вярваше и които уважаваше; същите, които неуморно твърдяха, че Камила е просто приятелка на Чарлс. Подозренията ѝ, увещаваха я те, били неоправдани. Внушения, както кралицата разказваше на приближените си, на едно „наивно момиче“.

Години по-късно, в прочутото си телевизионно интервю за програмата на Би Би Си „Панорама“ самата Даяна каза следното:

„Приятели на съпруга ми намекваха, че отново съм станала нестабилна, че съм болна и трябва да бъда настанена в някакво лечебно заведение, за да оздравея. Превърнах се в посмешище“.

Подозренията на Даяна далеч не бяха просто бълнувания на побъркана жена. Осъзнаването, че е станала жертва на ежедневни заблуди от страна на съпруга си и целия кралски двор, е болезнено и насажда у Даяна абсолютно недоверие и презрение към цялата система. От този момент нататък този начин на мислене изцяло префасонира поведението ѝ.

Та, докато Колтръст похапвал пилето си по киевски, наблюдавал как Даяна побутва с вилица своята повехнала салата и говори

със смесица от гняв и тъга в гласа си за все по-непоносимото си положение. Започвала да осъзнава, че ако не предприеме нещо драстично, ще бъде изправена пред доживотна присъда от нещастие и фалш. Първоначално ѝ хрумнало да си събере багажа и да замине за Австралия с момчетата си. Така била сторила собствената ѝ майка, Франсис Шанд Кид, която, след разгорещения си развод с бащата на Даяна, Ърл Спенсър, заживяла като отшелник на необитаемия остров Сейл в Северозападна Шотландия.

Подобен акт обаче щял да изглежда като проява на ненужна храброст и нямало да разреши проблема. Основният въпрос оставал на дневен ред: как да разкрие на обществеността своята страна на историята, като в същото време се опита да разплете правите, емоционалните и конституционните възли, свързващи я с монархията. Била в безизходица. Ако просто стегнела багажа си и заминела, обществото и медиите, които ревностно вярвали в приказката, щели да приемат държанието ѝ за безразсъдно, истерично и изключително неподобаващо. Според нея самата тя вече била направила всичко по силите си да разреши въпроса. Опитала се да говори с Чарлс, но той я отпратил. Сетне се помъчила да разговаря с кралицата, но и там ударила на камък.

Принцесата не просто се чувствала като жертва на извънредно несполучлив брак, но и имала усещането, че е окована към напълно нереалистичната представа на обществото за живота ѝ, както и към бездушната кралска система, управлявана от, по нейни думи, „мъже в сиви костюми“. Чувствала се безсилна не само като жена, но и като човешко същество. В двореца я третирали с любезно снизхождение, гледали на нея като на красиво украшение. „Междувременно Нейно Кралско Височество ще продължи да прави почти нищо, но пък ще го прави много добре“, отбеляза говорител на Двореца по време на среща във връзка с бъдещите ангажименти на кралското семейство.

Не забравяйте, че тук става дума за жената, която през 1987 г. извърши немислимото, за да разбие табуто около смъртоносния вирус на СПИН, и стисна ръката на неизлечимо болен в лондонската болница „Мидълсекс“. Макар Даяна да не го осъзнаваше напълно, тя искаше да се занимава с хуманитарна дейност; в нейните очи това многократно превъзхождаше отегчителните кралски ангажименти.

Ден след ден пред Даяна се затръшвали врати, щраквали ключалки и шансовете ѝ да се измъкне от самотния си затвор изглеждали безнадеждни. В същото време измислената приказка за брака ѝ била разкрасявана все повече за пред обществото.

„Усещаше, че няма как да се измъкне, отбеляза Колтръст по-късно. За разлика от останалите жени тя нямаше право на свободата да вземе децата си и да си тръгне“.

Досуц като осъден несправедливо затворник, Даяна изпитвала непреодолимата нужда да разкрие истината за живота, страданията и амбициите си пред света. Чувствала се безкрайно онеправдана. Простичко казано, искала мислите ѝ да получат израз, да има възможността да разкаже цялата си житейска история на хората и да ги остави те сами да си направят изводите.

Дълбоко в себе си вярвала, че ако опише подробно историята си пред хората, пред народа си, ще успее да ги накара да я разберат, преди да е станало твърде късно. „Нека те ме съдят“, казвала, убедена, че народът ѝ няма да я критикува толкова ожесточено, колкото кралското семейство и медиите.

Копнежът ѝ да обясни своя поглед над истината обаче бил съпроводен от непрестанния страх да не би враговете ѝ в двореца да я обявят за душевноболна и да я затворят в някое лечебно заведение. Страхът ѝ съвсем не бил неоснователен – когато излъчиха интервюто ѝ в „Панорама“ през 1995 г., тогавашният министър на въоръжените сили, Никълъс Соумс, близък приятел и бивш офицер на принц Чарлс, я описа като проявяваща „признаци на остра параноя“.

Постепенно на принцесата и кръга ѝ приближени станало ясно, че не бъде ли разкрита пред света цялата история на живота ѝ, обществото никога няма да разбере причините зад действията ѝ. Прехвърляла отново и отново всички възможните варианти – от вестникарските статии до продуцирането на документален филм и публикуването на автобиография. Нямало и капка съмнение в посланието ѝ, но намирането на правилен посредник се оказало трудна задача.

Как щяла да излее тайната си пред света? Даяна изучила социалния пейзаж на Великобритания и разбрала по кои канали историята ѝ можела да си пробие път. Уиндзор била най-влиятелната династия

в страната и пипалата ѝ се простирали до високите постове в телевизията и пресата. Доказали се телевизии като Би Би Си и Ай Ти Ви, както и така наречените качествени вестници, щели да вдигнат страшна врява, ако Даяна им разкриела намерението си да разкаже собствената си история. От друга страна, появила ли се истината в жълтите вестници, щяла да бъде заклеямена като налудничава и преувеличена.

Ситуацията изглеждала безнадеждна. Сред тесния ѝ приятелски кръг се зародила силна тревога за емоционалното ѝ състояние. Всички били наясно с колебливите ѝ опити за самоубийство преди време и със задълбочаването на депресията ѝ, започнали да се притесняват да не посегне на живота си; тревоги, смекчени от вярата, че любовта към Уилям и Хари не би ѝ позволила отново да поеме по този път.

Някъде по това време тя разбрала, че изучавам нейната биография и „Дневникът на Даяна“ доста ми е допаднал главно защото подразни принца на Уелс с подробното описание на интериора на Хайгроув. Докато проучвах тази книга, дочух слухове и догадки, че не всичко в кралското семейство върви по мед и масло. Тази клюка бе просто лек ордьовър към последвалата трудна за възприемане информация.

Без да съзнавам, Даяна ме изпитваше. Открито заяви пред Колтръст, че няма нищо против той да ме снабдява с пикантни късчета информация. През март 1991 г. докторът ми се обади от телефонна кабина в най-южната точка на Ирландия и ми каза, че личният секретар на принц Чарлс, сър Кристофър Айри, е уволнен. Последвалата статия в „Съндей таймс“ предизвика тих възторг у Даяна, която предвкушаше удоволствието от погодения номер на съпруга ѝ. Последваха и други тестове, които, макар да не бяха на нивото на загадките в операта „Турандот“, трябваше да бъдат преминати успешно.

Даяна желаше да смени дългогодишния си фризьор Ричард Далтън и да изпробва друг. Как можеше да го освободи от служба възможно най-тактично, така че да не продаде историята си на някой вестник? Двамата с Колтръст я посъветвахме да му напише откровено писмо, да му купи скъп подарък и да го отпрати. Простата стратегия проработи.

По онова време не проумявах, че малките прояви на неподчинение на Даяна ѝ носеха прилив на енергия, защото целият ѝ живот бе под-

чинен на чужди решения. Тези незначителни бунтарски прояви сякаш ѝ даваха криле.

В един момент Даяна се реши да попита Колтръст:

– Андрю иска ли да ме интервюира?

Подобни предложения се получават веднъж в живота. Кралските особи обикновено не дават интервюта, какво остава за най-одумваната и снимана принцеса за времето си. Това бяха дните преди изповедта ѝ в „Панорама“ и преди принц Чарлс да признае за изневяратата си с госпожа Паркър-Боулс по телевизията. Беше нечувано.

Няколко дни след предложението на Даяна Колтръст ме повика във въпросната закусвалня в Руислип и ми представи част от историята ѝ. Очаквах да чуя две-три кратки изречения за благотворителността и амбициите ѝ в областта на хуманитарните дейности. Отново грешах.

След като си нахвърлях бележки за опитите ѝ за самоубийство, хранителните ѝ разстройства, изневяратата на мъжа ѝ с жена на име Камила, се втурнах към издателя си – Майкъл О’Мара. Той изслуша обобщението от срещата ми, захапал предобедната си пура. После, дозирайки, че Колтръст е хитър измамник, заяви:

– Щом е толкова нещастна, защо е усмихната на всички снимки?

Точно в това се коренеше проблемът. Вземех ли решението да се впусна срещу течението от обществена симпатия към принцесата на Уелс и съпруга ѝ, щеше да ми е нужна помощ. Няколкото записки, извлечени от очукан диктофон, далеч нямаше да са достатъчни. За написването на биография, посветена на живота ѝ, ми бе необходимо съдействието на принцесата, макар и ограничено. Трябваше да опишем не само кралските ѝ задължения, а също и тревогите, надеждите и мечтите ѝ. Книгата, която се роди от това взаимодействие, „Даяна. Нейната истинска история“, бе нейната автобиография, личните признания на жена, почувствала се безгласна и безсилна.

Даяна с наивен ентузиазъм се отдаде изцяло на проекта и непрекъснато питаше кога ще бъде публикувана книгата. Пред мен обаче се появи огромен препъникамък: как да проведе интервюта с Даяна. Макар да изгарях от желание да разговарям с принцесата очи в очи, това бе невъзможно. С двуметровия си ръст и лесноразпознаваемата си физиономия трудно щях да остана незабелязан. Разбереше ли се, че

в двореца Кенсингтън души журналист – а тогава принц Чарлс привидно живееше там – истината щеше да излезе наяве и Даяна нямаше да посмее да сподели нищо повече.

Както Мартин Башир, телевизионният водещ, който по-късно интервюира принцесата, щеше да установи, хитростта бе единственият начин да се изиграе бдителната кралска система. През ноември 1995 г., годината, в която Башир проведе интервюто си, успя да вкара екипа си в двореца Кенсингтън в тих неделен ден тъкмо когато цялата ѝ прислуга отсъстваше.

В моя план Даяна бе интервюирана от упълномощеното лице Джеймс Колтръст – перфектния посредник за тази деликатна и както се оказа, историческа мисия. Въоръжен със списък въпроси, подготвени от мен, и диктофона си, Колтръст се качи на колелото си и съвсем спокойно завъртя педалите към двореца Кенсингтън. През май 1991 г. проведе първото от шестте записани на касета интервюта (последното взехме през есента), които бяха на път да променят представата за принцесата и кралското семейство веднъж завинаги.

Колтръст си спомня изключително ясно първия запис:

„Седнахме във всекидневната ѝ. Даяна носеше дънки и синя блуза, съвсем непретенциозно облекло. Преди да започнем, тя свали слушалката на телефона от вилката ѝ и затвори вратата. Ако се случеше някой да почука, тя веднага сваляше микрофона от блузата си и го скриваше под възглавниците на дивана. През първите двайсет минути от интервюто изглеждаше много щастлива и се смееше, особено когато разказваше за случките през училищните си години. Щом стигна до болезнените теми за опитите си за самоубийство, Камила и булимията си, забелязах как от плещите ѝ пада огромен товар“.

Още в началото на първия им разговор, Колтръст ѝ казва:

– Съобщи ми, ако има тема, която не желаеш да засягам.

Тя му отвърща:

– Не, не, не се тревожи.

Беше кристално ясно, че тя искаше светът да научи цялата истина през призмата на нейния живот.

От време на време се гневеше на начина, по който съпругът ѝ и кралската система се отнасяха с нея, но въпреки емоционалното ѝ

състояние, думите на принцесата звучаха напълно правдоподобно и лека-полека парченцата от заплетения пъзел на живота ѝ започнаха да се подреждат. На повърхността изплуваха дълбоко загнездени чувства на изоставеност и отхвърляне, които я бяха съпътствали през целия ѝ живот. Детството ѝ, макар и без лишения, също се оказа нещастно; Даяна описваше пуст емоционален пейзаж, в който главна роля играеха вината, че не се е родила момче и няма да може да продължи рода; сълзите на разведената ѝ майка; самотното мълчание на баща ѝ и опитите на брат ѝ Чарлс да заспи въпреки сълзите в очите си.

Макар този индиректен метод на интервюиране да не беше идеален и да не даваше възможност за допълнителни въпроси, историята бликаше право от сърцето на Даяна. Тази изповед ѝ носеше огромно облекчение.

„Бях на предела на силите си. Бях отчаяна – твърдеше Даяна в последвалото телевизионно интервю. – Омръзна ми да гледат на мен като на ку-ку само защото съм силна личност и знам, че това води до усложнения в системата, в която живея“.

Самият разказ за живота ѝ събуди в Даяна множество спомени, някои ведри, други твърде тежки, за да бъдат изразени с думи. Подобно на ветрец в царевична нива, настроенията ѝ постоянно се меняха. Разказваше с прямота, дори лека насмешка за хранителното си разстройство, булимия невроза, и колебливите си опити за самоубийство. Но заговореше ли за ранните си дни в кралското семейство, нещо у нея сякаш угасваше. Наричаше това време „тъмните векове“.

Наблягаше отново и отново на завладяващото усещане, че съдбата ѝ е предопределена: вярваше, че никога няма да стане кралица, но ѝ е отредена много по-специална роля. Дълбоко в себе си знаеше, че ѝ предстои да извърви дълъг път, но не в посока на монархията. На втори прочит думите ѝ съдържат изумителна далновидност.

На моменти страшно много се въодушевяваше, особено когато разказваше за краткия си момински живот. Говореше с носталгия за любовната си история с принц Чарлс, с тъга за нещастното си детство и с доза плам за ефекта, който Камила Паркър-Боулс е оказала върху живота ѝ. До такава степен се страхуваше да не я помислят за параноичка

или глупачка – приятелите на съпруга ѝ често я наричаха така – че ни показа няколко писма и пощенски картички от госпожа Паркър-Боулс до принц Чарлс, за да докаже, че връзката им не съществува единствено в нейното въображение.

Тези любовни писма – изпълнени със страст, обич и потиснат копнеж, не оставиха и капка съмнение у мен и издателя ми, че подозренията на Даяна са оправдани. Очевидно Камила, която наричаше Чарлс „мой скъпоценен любим“, бе жена, чиято любов се беше съхранила въпреки времето, и не спираше да преследва обекта на желанията си.

„Тежи ми, че не мога да ти кажа колко много те обичам“, пишеше в едно от писмата ѝ, в което признаваше на Чарлс, че копнее да е с него, и му принадлежи завинаги.

Спомням си особено ясно едно от изреченията: „Сърцето и тялото ми копнеят за теб“.

Съществуваше обаче един проблем. Водещ адвокат в сферата на клеветите ни информира, че сигурността в някаква истина не ни дава правото да я публикуваме. За нещастие на Даяна и въпреки поразителния брой доказателства, нямаше как да напиша, че принц Чарлс и Камила Паркър-Боулс са любовници. Вместо това ми се наложи да опиша отношенията им като „тайно приятелство“, след което над кралския брак надвисна огромна сянка. Още повече – след като прочете цялата им кореспонденция, Даяна осъзна, че надеждите ѝ да спаси десетгодишния си брак са напълно обречени.

Макар да беше много развълнувана от проекта, трудностите и неразрешените въпроси покрай връзката на мъжа ѝ с госпожа Паркър-Боулс често я оставяха без сили.

Тъй като не работех пряко с нея, ми се наложи да отгатвам настроенията ѝ и да се нагаждам към тях. Сутрините обикновено беше най-изразителна и енергична, особено когато принц Чарлс отсъстваше. Тогава интервютата бяха най-продуктивни, защото Даяна изливаше историята си на един дъх. Някак успяваше да запази жизнерадостния си тон дори когато разказваше за най-личните и трудни периоди от живота си.

След първия път, в който спомена за опитите си за самоубийство, аз, разбира се, изпитах нуждата да науча кога и къде са се случили.

Впоследствие изпратих цял куп въпроси по темата. След като ги прегледа, тя отговори шеговито на Колтръст:

– Направо ми е написал некролог.

От друга страна, ако интервюто се провеждаше следобед, когато нямаше чак толкова енергия, разказът ѝ не бе така плодотворен. Особено в случаите, в които бе получила лоши новини или със съпруга си наскоро бяха имали разногласия. Тогава най-разумният подход бе разговорът да се насочи към щастливите моменти, спомените за моминския ѝ живот или двете ѝ деца, принцовете Уилям и Хари. Въпреки всички тези спънки, съвсем ясно си личеше как с течение на времето вълнението и интересът ѝ към проекта нарастват все повече, особено след като се спряхме на заглавие за книгата. Ако например разбереше, че интервюирам неин доверен приятел, правеше всичко по силите си да помогне с някое допълнително късче информация, нова случка или корекция на въпросите, изпратени от мен.

Макар да копнееше почти до безразсъдство широката публика да прочете думите ѝ, не я напускаше страхът Бъкингамският дворец да не разкрие, че всъщност самата тя е тайният ми източник. Осъзнахме, че трябва да дадем на Даяна възможността да опровергае нападите; ако например я попитаха: „Срещали ли сте се с Андрю Мортън?“, тя спокойно можеше да отвърне с твърдо „НЕ“. Всъщност принцесата последна осъзна важността на отрицанието, но веднага щом разбра, че участието ѝ в проекта няма да се споменава, ентузиазмът ѝ се удвои.

На преден фронт бяха приятелите ѝ – тях използвахме, за да прикрием участието ѝ в проекта. Заедно с въпросите за принцесата, изпратих и доста писма на приятелите ѝ с молба за интервю. Те на свой ред се допитаха до Даяна дали да съдействат, или не. Процесът беше разпокъсан. Някои от тях принцесата насърчаваше, с други беше поддържана, в зависимост от това колко добре ги познаваше.

Много от онези, които познаваха истинската Даяна, искрено вярваха, че животът ѝ няма как да стане по-тежък, и спореха, че всичко друго би било по-добре от настоящото ѝ положение. Витаеше също и усещането, че всеки момент балонът ще се спуска, историята ще се появи твърде рано на бял свят и ако това се случи от страната на принца на Уелс, то със сигурност няма да е в интерес на Даяна. В тази треска-

ва обстановка приятелите ѝ говореха прямо и откровено, храбро осъзнавайки, че действията им ще доведат до нежелано медийно внимание върху самите тях. По-късно дори бяха готови да дадат писмени показания, с които да потвърдят приноса си към книгата, за да опровергават съмненията на редактора на „Съндей таймс“, Андрю Нийл, който трябваше да публикува извадки от книгата. След време Даяна обясни защо приятелите ѝ са проговорили:

„Много хора забелязаха терзанията ми и решиха да ме подкрепят по този начин“.

Приятелката ѝ и астролог, Деби Франк, потвърди това нейно състояние в разказа си за живота на Даяна в месеците преди публикуването на книгата.

„Понякога си тръгвах от срещите с Даяна изключително притеснена и разтревожена, защото знаех, че тя не може да изрази себе си. Когато книгата на Андрю Мортън бе издадена, изпитах облекчение, защото светът най-сетне узна тайната ѝ“.

С течение на интервютата ми приятелите и познатите ѝ потвърдиха, че зад усмивките и бляскавия ѝ образ се крие самотна и нещастна жена в плен на брак без любов, приемана като аутсайдер от кралицата и всички останали в кралското семейство, както и често в разрез с целите на кралската система. И все пак един от окуражаващите аспекти на историята бе стремежът – макар и невинаги успешен – на Даяна, да промени живота си и от жертва да се превърне в жена, която сама управлява съдбата си. Принцесата не прекрати действията си до самия край.

Още след първия си разговор с доктор Колтръст Даяна знаеше, че няма връщане назад. Захвърли традиционните кралски обноски и пое по свой собствен път. Истината беше, че разговаряше дистанционно с почти непознат човек на теми, чиято злоупотреба би съсипала репутацията ѝ. Откъдето и да се погледнеше, начинанието бе извънредно безразсъдно и дръзко. Но пожъна невероятен успех.

Андрю Мортън
ДАЯНА. НЕЙНАТА ИСТИНСКА ИСТОРИЯ
ОТ ПЪРВО ЛИЦЕ

Превод *Николина Тенекеджиева*
Редактор *Илияна Бенова – Бени*
Коректор *Русанка Одринска*
Адаптация на корица *Биляна Славкова*
Предпечат *Десислава Борисова*

Английска. Първо издание.
Формат 60x90/16
Печатни коли 22,5

ISBN 978-619-164-283-0
Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20
тел. 02/ 943 87 16, факс: 02/ 943 87 18
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите
от www.bookstore.enthusiast.bg

Печат „Абагар“ АД

Невероятна книга, пълна с прозрения за живота на Даяна... Лична, искрена и шокираща на места.

THE SUNDAY TIMES

Откровен, завладяващ и малко плашещ портрет на „последната икона на двайсети век“.

DAILY TELEGRAPH

Наистина завладяваща... Оставя те без дъх.

DAILY MAIL

Ако Даяна се беше родила през Средновековието, щеше да бъде обезглавена.

Дику Арбитър, бивши пресекретар на кралицата

Facsimile Cover Sheet

To: Diana
The Mum Who Should Be

From: James

Date: 12/12/83

Pages including this cover page: 3

lots of love to the best.
from,
Diana +

Цена: 25 лв.

ISBN 978-619-164-283-0

WWW.ENTHUSIAST.BG

1992

1992	MORNING	LUNCH	AFTERNOON	EVENING
TUES 16	Assoc		Maple Leaf's Transmissions Coworth	